

Lovtidende A

2025

Udgivet den 18. februar 2025

13. februar 2025.

Nr. 158.

Bekendtgørelse af lov om Danmarks Grundforskningsfond

Herved bekendtgøres lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovekendtgørelse nr. 200 af 26. februar 2019, med de ændringer, der følger af § 3 i lov nr. 1188 af 8. juni 2021 og § 4 i lov nr. 1696 af 30. december 2024.

Kapitel 1

Fondens oprettelse og formål

§ 1. Til styrkelse af Danmarks forskningsmæssige udviklingsevne oprettes Danmarks Grundforskningsfond med en grundkapital på 2 mia. kr., som overføres til fonden fra staten.

Stk. 2. Grundforskningsfondens kapital og afkastet heraf og fondens andre indtægter, jf. stk. 5, skal anvendes til finansiering af enestående forskning på internationalt niveau.

Stk. 3. Grundforskningsfondens kan af sin kapital og afkastet heraf samt øvrige offentlige bevillinger foretage uddelelser i overensstemmelse med sit formål. Fondens skal herved sørge for, at uddelingene foretages sådan, at de sikrer fondens virke på langt sigt.

Stk. 4. Fondens kan gennemsnitligt uddele 470 mio. kr. årligt målt i faste priser over fortløbende 10-års-perioder. Alle uddelinger skal inkludere bidrag til følgeudgifter forbundet med forskningen beregnet efter den sats, der til enhver tid gælder for staten.

Stk. 5. Grundforskningsfondens kan oppebære indtægter af patenter, licenser og gaver m.m. og kan inden for sit formål udføre kontraktforskning.

Kapitel 2

Fondens ledelse

§ 2. Fondens ledes af en bestyrelse, hvis medlemmer bl.a. skal have indsigt i forskning på internationalt niveau samt finansiell indsigt. Formanden og medlemmerne udpeges af uddannelses- og forskningsministeren i deres personlige egenskab:

- 1) En formand udpeget af uddannelses- og forskningsministeren,
- 2) 3 medlemmer indstillet af Danmarks Frie Forskningsfond,
- 3) 1 medlem indstillet af Rektorkollegiet uden for kollegiets midte,
- 4) 1 medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium uden for kollegiets midte,
- 5) 1 medlem indstillet af Det Kongelige Danske Videnskabskabernes Selskab,

- 6) 1 medlem indstillet af Akademiet for de Tekniske Videnskaber og

- 7) 1 medlem udpeget af uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Bestyrelsesmedlemmerne, herunder formanden, kan ikke samtidig sidde i Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, bestyrelsen for Danmarks Frie Forskningsfond, bestyrelsen for Danmarks Innovationsfond, stående udvalg under Danmarks Frie Forskningsfond eller udvalg under Danmarks Innovationsfond med bevillingskompetence.

Stk. 3. Fondens tilrettelægger selv sin administration, idet dog opgavefordelingen mellem bestyrelse og direktør fastsættes i fundatsen, jf. § 3.

Stk. 4. Nedlægges eller ændres nogen af de i stk. 1 nævnte indstillingsberettigede parter væsentligt, fastlægges det i fundatsen, jf. § 3, hvordan det pågældende medlem indstilles.

§ 2 a. Grundforskningsfondens daglige ledelse varetages af en direktør.

Stk. 2. Direktøren ansættes og afskediges af bestyrelsen efter indstilling fra bestyrelsesformanden. Direktøren kan dog ikke afskediges uden forudgående orientering af uddannelses- og forskningsministeren.

§ 3. Fondens fundats fastsættes ved kongelig anordning efter indstilling fra bestyrelsen. I fundatsen fastsættes regler for indstilling af og funktionsperioder for bestyrelsens medlemmer og for opgavefordelingen mellem bestyrelse og direktør.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan undtagelsesvis forlænge funktionsperioderne for bestyrelsesmedlemmerne, herunder formanden, for en begrænset periode ud over de perioder, som er anført i fondens fundats, jf. stk. 1.

§ 4. Det er bestyrelsens opgave at forvalte og nyttiggøre fondens midler i overensstemmelse med Grundforskningsfondens formål. For at opfylde dette formål kan bestyrelsen:

- 1) Efter aftale med eksisterende forskningsinstitutioner og på vilkår, der fastsættes af bestyrelsen, for en kortere eller længere årrække finansiere oprettelse eller udvikelse af institutter og centre ved eller på tværs af insti-

tutionerne, hvorefter fondens økonomiske engagement afvikles. Aftalerne skal omfatte et væsentligt element af forskeruddannelse i tilknytning til initiativerne.

- 2) Indgå aftale om at etablere og finansiere forskningsenheder med særligt fokus på transformativ forskning. Forskningsenhederne kan etableres og finansieres i samarbejde med andre offentlige og private råd, fonde eller virksomheder m.v. Vilkaerne for bevillingen fastsættes af bestyrelsen eller i samarbejde med eventuelle medfinansierende parter. Bevillingen til en forskningsenhed kan tildeles en fysisk eller juridisk person. Aftalen skal omfatte et væsentligt element af forskeruddannelse i tilknytning til initiativerne.
- 3) Oprette stillinger på lektor- og professorniveau for en kortere eller længere årrække.
- 4) Oprette stipendier til forskere med ph.d.-grad.

Stk. 2. Bestyrelsen skal ved tilsagn om støtte fra fonden tage højde for, at de tilsagte forpligtelser i de enkelte år ikke overstiger det disponible beløb til uddelinger, og at der heller ikke i øvrigt opstår udækkede finansieringsbehov i forbindelse med fondens tilskudsaktiviteter. Bestyrelsen skal i den forbindelse på baggrund af det forventede disponible beløb til uddelinger fastsætte en ramme for den samlede mængde af aftaler efter stk. 1, nr. 1 og 2, sådan at det økonomiske grundlag for gennemførsel af de pågældende tilskudsaktiviteter hele tiden er til stede.

Stk. 3. Bestyrelsen skal normalt uddele fondens midler i åben konkurrence på grundlag af ansøgninger fra forskningsinstitutioner og forskere.

Stk. 4. Bestyrelsen kan i forbindelse med finansieringen af oprettelsen eller udvidelsen af institutter og centre, jf. stk. 1, nr. 1 og 2, gøre finansieringen betinget af, at stillingen som centerleder opslås i international konkurrence. Bestyrelsen kan ligeledes beslutte, at et center etableres, efter at stillingen som centerleder har været opslået i international konkurrence.

Stk. 5. Bestyrelsen fører tilsyn med de forskningsaktiviteter, der modtager tilskud fra fonden.

Stk. 6. Bestyrelsen kan gennemføre initiativer efter stk. 1, nr. 1, i samarbejde med og med hel eller delvis finansiering fra andre offentlige eller private råd, fonde eller virksomheder, herunder også offentlige eller private råd, institutioner, fonde eller virksomheder i udlandet. Bestyrelsen kan efter aftale påtage sig at gennemføre tilskudsaktiviteter med hel eller delvis finansiering fra anden side. Bestyrelsen kan endvidere efter aftale med uddannelses- og forskningsministeren påtage sig at udføre nærmere afgrænsede opgaver for denne.

Stk. 7. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at ansøgninger om støtte m.v. fra fonden skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som fonden stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Stk. 8. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om formkrav til ansøgninger om støtte m.v. fra fonden, herunder om anvendelse af skabeloner, ansøgningsprog og ansøgningsfrister.

§ 5. Grundforskningsfondens bestyrelse kan benytte Danmarks Frie Forskningsfond, jf. lov om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond, til at foretage den faglige, videnskabelige vurdering af fremsatte forslag, og Danmarks Frie Forskningsfond kan selv tage initiativ til at fremsætte forslag. Til rådgivning om anvendelse af fondens midler kan endvidere oprettes ad hoc-komiteer bestående af højt kvalificerede aktive forskere fra ind- og udland.

§ 6. Fondens bestyrelse offentliggør hvert år en beretning om fondens virksomhed.

Kapitel 3

Midlernes forvaltning

§ 7. Bestyrelsen skal forvalte fondens midler, så de bliver til størst mulig gavn for fondens formål. Ved fondsformuens placering skal der tilstræbes en betryggende sikkerhed og højest mulig forrentning. Som led i patent- og licensaftaler, jf. § 1, stk. 5, kan fonden dog modtage vederlag i form af aktier, der ikke har samme sikkerhed eller forrentning. Fondens kan desuden udnytte tegningsrettigheder på yderligere aktieudstedelser knyttet til disse aktier.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter efter forhandling med finansministeren nærmere regler for, hvordan midlerne kan anbringes efter stk. 1.

Kapitel 4

Tilsyn og revision

§ 8. Uddannelses- og forskningsministeren fører tilsyn med fonden, herunder med fondens anbringelse af midler efter § 7.

§ 9. Fondens regnskab revideres af rigsrevisor og en statsautoriseret revisor efter reglerne i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Bestyrelsen udnævner den statsautoriserede revisor for 3 år ad gangen. Valget skal godkendes af uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 17, stk. 2 og 3, og § 18 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. finder tilsvarende anvendelse.

§ 10. Det reviderede årsregnskab indsendes efter godkendelse af bestyrelsen til uddannelses- og forskningsministeren.

§ 11. Uddannelses- og forskningsministeren og Rigsrevisionen kan til enhver tid afkræve fonden enhver oplysning, som ministeren og Rigsrevisionen anser for fornøden. Uddannelses- og forskningsministeren og Rigsrevisionen skal til enhver tid have adgang til at gøre sig bekendt med fondens bøger, regnskaber og virksomhed i øvrigt.

Stk. 2. Rigsrevisionen kan til enhver tid foretage revision og regnskabsgennemgang på det sted, hvor regnskaberne føres, eller hvor det nødvendige materiale i øvrigt findes.

§ 12. Fondens skal etablere et datagrundlag vedrørende fondens konkrete tilsagn til og afslag på ansøgte projekter m.v., herunder relevante stamdata.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om etablering af datagrundlaget efter stk. 1, herunder om indsamling, videregivelse, afrapportering og offentliggørelse af data.

Kapitel 5

Straffebestemmelser m.v.

§ 13. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes, hvis ikke strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning, den, der

- 1) undlader at opfylde de pligter, der påhviler vedkommende efter loven,
- 2) giver urigtige eller vildledende oplysninger til Rigsrevisionen, uddannelses- og forskningsministeren eller andre offentlige myndigheder om forhold, der vedrører fonden,
- 3) gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed, der kan medføre tab for fonden.

Stk. 2. Formanden, bestyrelsesmedlemmerne og ansatte i fonden er under ansvar efter borgerlig straffelovs §§ 152-152 e forpligtede til over for uvedkommende at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

§ 13 a. Uddannelses- og forskningsministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

Kapitel 6

Ikrafttrædelse

§ 14. Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden efter forhandling med finansministeren.¹⁾

Lov nr. 1091 af 29. december 1997 (Mulighed for en delvis uddeling af fondens kapital og ændring af fondens uddelingspraksis)²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1998.
Stk. 2. (Udelades)

§ 3

(Udelades)

Lov nr. 404 af 28. maj 2003 (Mulighed for uddeling af hele fondens kapital)³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2003, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Lovens § 1, nr. 3, 4 og 7, træder dog først i kraft den 1. januar 2004.⁴⁾
Stk. 3 og 4. (Udelades)

Lov nr. 553 af 17. juni 2008 (Kapitalgrundlag, uddelingsmuligheder, organisation m.v.)⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.⁶⁾

Stk. 2. Uanset § 1, stk. 4, i lov om Danmarks Grundforskningsfond, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, kan Danmarks Grundforskningsfond i 2009 maksimalt uddele 275 mio. kr.

Lov nr. 729 af 25. juni 2010 (Styrkelse af Danmarks Forskningspolitiske Råd, nedlæggelse af Koordinationsudvalget, præcisering af formål, ansvar og opgavefordeling for forskningsråd m.v.)⁷⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2011.
Stk. 2 og 3. (Udelades)

Lov nr. 310 af 29. marts 2014 (Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond)⁸⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 12

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2014.
Stk. 2-6. (Udelades)

Lov nr. 384 af 26. april 2017 om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond⁹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 36. Loven træder i kraft den 1. juli 2017.
Stk. 2-9. (Udelades)

Lov nr. 1570 af 18. december 2018 (Etablering og finansiering af forskningsenheder med særligt fokus på transfor-

mativ forskning m.v.)¹⁰⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2019.

Lov nr. 1188 af 8. juni 2021 (Justering af Danmarks Innovationsfonds formål og opgaver, henlæggelse af særlige virkemidler til fonden og justering af bestyrelsens kompetencer m.v.)¹¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 4

Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Lov nr. 1696 af 30. december 2024 (Justering af Danmarks Innovationsfonds opgave med forskningsfaglige vurderinger for andre ministre, ophævelse af regler om innovationsmiljøer, fastsættelse af godkendelsesperiode for godkendte teknologiske serviceinstitutter m.v.)¹²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 5

Loven træder i kraft den 1. januar 2025.

Uddannelses- og Forskningsministeriet, den 13. februar 2025

P.M.V.
SØREN LANGE LUND KLIT
KONTORCHEF

/ Louise Kornmaaler

-
- 1) Loven trådte i kraft den 15. oktober 1991, jf. bekendtgørelse nr. 669 af 3. oktober 1991.
 - 2) Lovændringen vedrører § 2, stk. 1 og 2, §§ 2 a-5, § 7, stk. 1 og 2, § 12 og § 13, stk. 1.
 - 3) Lovændringen vedrører § 1, stk. 2 og 3, § 4, stk. 1 og 6, og § 7, stk. 1 og 2.
 - 4) Vedrører § 2, stk. 1, nr. 2 og 3, og § 5.
 - 5) Lovændringen vedrører § 1, stk. 2-4, § 2, stk. 1, § 4, stk. 6, 2. og 3. pkt., § 9, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 9, stk. 2, § 13, stk. 1, og § 13 a.
 - 6) Loven blev kundgjort i Lovtidende den 18. juni 2008.
 - 7) Lovændringen vedrører § 5, 1. pkt.
 - 8) Lovændringen vedrører § 2, stk. 1, nr. 2 og 3, og § 5, 1. pkt.
 - 9) Lovændringen vedrører § 2, stk. 1, nr. 2, og § 5, 1. pkt.
 - 10) Lovændringen vedrører § 1, stk. 4, 1. pkt., § 2, stk. 2, § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, nr. 2, § 4, stk. 2, 2. pkt., § 4, stk. 4, 1. pkt., § 4, stk. 7 og 8, og § 5, 1. pkt.
 - 11) Lovændringen vedrører § 2, stk. 2.
 - 12) Lovændringen vedrører § 12.